

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA KRANJA, OKRAJEV KRANJ-OKOLICA IN KAMNIK

Leto IV. Št. 48

Kranj, 27. novembra 1951

Cena din 5.—

Praznik naše državnosti in neodvisnosti

29. novembra bo minilo 8 let, odkar so se sestali v Jajcu zastopniki jugoslovanskih narodov in položili temelje naši državi: Federativni ljudski republiki Jugoslaviji. Pod skupno plamenico ljudske revolucije se je združilo pet svobodoljubnih narodov, da si pod isto streho zgrade boljše življenje. Pod vodstvom Partije in tovariša Tita so iz stoletij suženjstva stopili na pot svobode in neodvisnosti. Za ceno neštetihih žrtev so pregnali sovražnika in zadihali svobodno in neodvisni državi.

Združeni v borbi — združeni v miru. Združeni v bratstvu in edinstvu so obnovili porušena mesta in vasi, začeli so graditi socializem. Pod rokami neumornih Titovih graditeljev so začele rasti tovarne, vsa država je postala eno samo gradbišče. Vsi svobodoljubni narodi sveta so uprli oči v Titovo Jugoslavijo, še bolj pa jih upirajo zdaj, ko stoji kot prva na braniku miru, ko ne pušči in ne bo nikdar pustila, da bi jo pregazil kremeljski škorenj.

S ponosom se oziramo na prehojeno pot in smelo gledamo v bodočnost. Ponosni smo ne samo na zgrajene tovarne, ne samo na čedalje večjo proizvodnjo, s katero se uvrščamo med industrijsko močne države — ponosni smo tudi na to, da je naša država trdnjava pravega socializma, država resnične demokracije, medtem ko je v Sovjetski zvezi socializem in demokracijo že zdavnaj zadušila birokratska kasta, ki bi rada s krvavo roko zavlada svobodoljubnim narodom.

Imamo ljudsko oblast, izvoljeno neposredno od ljudstva. Na zborih volivcev sodeluje vse ljudstvo pri reševanju javnih vprašanj, v svetih državljanskem pomaga državni upravi, da izvaja zakone in uredbe tako, kakor zahtevajo koristi skupnosti.

Pa ne samo to. Imamo delavske svete in upravne odbore, ki vodijo gospodarstvo v vsaki tovarni, v vsakem podjetju. Državna uprava čedalje bolj prehaja v roke neposrednih proizvajalcev. Zadrugniki imajo svoje zadrugne svete, država jim je izročila traktorje in druga proizvodna sredstva v neposredno, trajno izkoriščanje in upravljanje. Pripravljamo se na nov sistem, v katerem bo ustvarjalnost in samostojnost vsakega podjetja še polneje zaživela. Po teh kratkih letih graditve pod modrim vodstvom svoje Partije in tovariša Tita lahko

delovni človek Jugoslavije s ponosom zakliče v svet: „Kje na svetu je toliko svobode in demokracije kakor v moji domovini? Kje je država, ki je v tako kratkem času dosegla toliko uspehov kakor Jugoslavija?“

Imamo svobodo in demokracijo, imamo pa tudi Armado, ki bo znala to svobodo

saj vemo, da je priprava na obrambo najboljše jamstvo naše neodvisnosti. Rast naše Armade je najboljši odgovor agresivnemu pohlepu sovjetskih mogotcev in njihovih satelitov, najboljši odgovor provokacijam, ki jih uprizarjajo na naših mejah. Naša Armada stoji ne samo na braniku naše neodvisnosti, ampak tudi na braniku svetov-

Ivan Zajc: Spomenik šumadijske narodne junakinje Mare Resavkinje

braniti pred slehernim, ki bi se je hotel dotakniti s svojo umazano roko. Svojo Armado ljubimo in mnogo zanjo žrtvujemo,

nega miru, ki bi ga rada porušila Sovjetska zveza. Z graditvijo Armade dokazujemo vsem tistim, „ki bi kadarkoli in s kakršnikoli namenom poskušali ogroziti našo neodvisnost in pridobitve naše borbe, da tega ne bodo mogli izvesti, da bodo nalezeli na tako trdno steno, da si ob njej ne bodo polomili samo svojih zob, ampak tudi svoje vratove.“ (Tito.)

Naši narodi so se znali boriti proti okupatorjem in njihovim hlapcem, znali so sresti okove monarhije in kapitalističnih pijač, ki so se spečale z okupatorji — še bolj pa se bodo znali naši narodi boriti, če bo kdaj treba, za to, kar so si s krvjo priborili in v znoju zgradili.

Na Markotovi vodi v Selški dolini bodo zgradili vaščani hidrocentralo

Sicer imajo nekateri kmetje v Podlonku in na Prtovčju lastne hidrocentrale, ki pa zlasti v početnih dneh ne proizvajajo niti za domove lastnikov dovolj elektrike, kaj šele da bi razsvetljevale sosednje kmetije. Prav zato so začeli vaščani premišljevat, da bi si zgradili hidrocentralo, s pomočjo katere bi elektrificirali Podlonk, Prtovč in Dravoslovce — vasi v krajevem ljudskem odboru Češnjica. Ko je pred enim letom na množičnem sestanku nekdo sprožil ta predlog, se je vse navduševalo zanj. Vendar ni minilo dolgo, pa so imeli nekateri že pomisleke. Raznesla se je namreč vest, da Narodna banka ne bo dala potrebnega posojila, s čimer so prvotno računali, in da bodo morali sami kmetje takoj prispevati za gradnjo 500.000 din. Ker bi se morali, če bi bilo to res, nekateri zadržati, je navdušenje precej splahnilo. Odborniki krajevnega ljudskega odbora na Češnjici in funkcionarji tamkajšnje kmetijske zadruge so morali pošteno agitirati, da so pridobili članstvo za vodno zadrugo, ki naj bi prevzela gradnjo hidrocentrale. Prejšnji mesec, torej leto dni po omenjenem sestanku, so zadrugo končno le ustanovili. Na članski delež 1000 din so zadrugniki takoj pristali, in ko jim je pred nedavnim Uprava za gradnjo malih hidrocentral izposlovala 500 tisoč din kredita, so se navdušeno lotili dela. Še letos nameravajo pripraviti gradbeni material ter stroje in začeti z gradnjo. Da

bo jakost električnega toka večja, bodo združili vodo z dveh potokov. Računajo, da bodo že prihodnje leto izginile iz njihovih hiš petrolejke. Pesmi cepecev po skednjih bo tudi konec, kajti s pomočjo elektrike bodo Prtovčani, Podlončani in Dravoslovčani začeli uporabljati stroje, ki so za napredno gospodarstvo nujno potrebni.

Kmetijske zadruge stopajo na novo pot

Izredni občni zbor OZKZ v Kamniku je septembra sklenil, da morajo do konca leta vse kmetijske zadruge v okraju izvesti izredne zopore zadrugnikov zaradi ponovne uvedbe jamstva in povišanja deležev. Delež naj bi znašal najmanj 1000 dinarjev, jamstvo pa vsaj desetkrat toliko. Lahko pa se poedine zadruge odločijo tudi za višji delež in jamstvo, medtem ko naj bi bila vpisnina za nove člane 100 din.

Po občnem zboru OZKZ so začeli v vseh zadrugah pripravljati zadrugne zbornice. V Lukovici, Ožbaltu, Zalogu, Mostah in v Krašnji so jih že izvedli. Marsikje pa slišiš zadrugnike še diskutirati o tem, ali je potrebno poviševati deleže in ponovno uvesti jamstvo ali ne, češ da doslej niso in tudi ne bodo imeli nič od kmetijskih zadrug. V resnici doslej posebnih koristi ni bilo, predvsem zaradi nedelavnosti in premajhne zainteresiranosti članstva ter obveznih odkupov. Po uvedbi jamstva in povišanja deležev bo nedvomno drugače. To nam potrjujejo tudi doslej izvedeni zbori zadrugnikov. Takozvani „papirnati“ čla-

ni na doplačilo deležev niso pristali in prav tako ne na uvedbo jamstva, medtem ko so drugi uvideli, da jih močna zadruga lahko v marsičem podpre. Lukovčani na primer so članom, ki so deleže doplačali in se z jamstvom strinjajo, takoj po zboru razdelili brezplačno po 30 kg oljnih tropin. Odločili so se tudi za ustanovitev različnih pospeševalnih odsekov, s pomočjo katerih bodo svojim članom pomagali zvišati kmetijsko proizvodnjo. V Zalogu, Mostah in v Moravčah pa bodo članom, ki so deleže povišali, omogočili v zadrugnih prodajalnah nabavo blaga v vrednosti od 2000 do 3000 din s 30% popustom. V Ožbaltu in Krašnji so med nove člane razdelili sladkor na račun letošnjega dobička. V petih kmetijskih zadrugah so se odločili za delež v višini 1000 din z desetkratnim jamstvom (člani lahko plačajo tudi več deležev). V Ožbaltu pa so soglasno sklenili, da plačajo zadrugniki, ki imajo do 3 ha orne zemlje, en delež, vsi, ki je posedujejo več, pa dva deleža.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Škofjeloški frontovci že volijo

Ze prejšnji teden so imeli škofjeloški frontovci v prvem, tretjem in četrtem kvartu občne zbornice OF, ta teden pa bodo volitve v drugi mestni četrti.

Ker o poteku občnih zborov še nimamo poročil, naj povemo nekaj o uspešnih pripravah nanje. Na predvolilnih množičnih sestankih so se frontovci dobro pomenili o kandidatih za nove odbore in pretehtali njihove delovne sposobnosti. Razpravljali so o vseh novih gospodarskih ukrepih in pozdravljali padeč cen osnovnim živilskim artiklom, v čemer vidijo, da je naša nova gospodarska politika pravilna. Članarino so še pred volitvami povsod pobrali. Omembe vredno je še, da so frontovci na predvolilnih sestankih sprejeli individualne obveznosti glede prostovoljnega dela pri gradnji spomenika padlim v NOV kakor tudi pri drugih važnih delovnih akcijah. Frontne volitve so letos razgibale teren, za katerega se je z mnogih strani slišalo, da je za vsako politično delo nedostopen.

Kranj se pripravlja na občne zbornice OF

Priprave na res primerno proslavitev državnega praznika 29. novembra potekajo Kranjčanom vzporedno z vedno bolj skrbnimi pripravami na občne zbornice OF. Zavedajo se, da bodo s požitvijo frontnega dela največ koristili državi in najbolj utrdili njen notranje in zunanje politični položaj. Dosedanje delo Fronte ni vselej in povsod ustrezalo, zato sestanki aktivov in članov ugotavljajo pomanjkljivosti, postavljajo predloge za spremembe in zboljšanje dela. O tem razpravljajo tudi zbori komunistov ter sindikalnih organizacij, kar nam kaže, da bodo občni zbori skrbno pripravljani in kandidati za nove odbore res najboljši frontni aktivisti. Terenski sestanki so večinoma izbrali po več pripravljanih komisij (volilno, kandidacijsko, agitacijsko ipd.), ki so si porazdelile priprave za volitve. Ponekod bodo na občnih zborih slavnostno sprejeli nove člane v OF, tako samo teren Rupa okoli 60. Tudi o tem razmišljajo, da bi bilo treba izločiti iz frontnih vrst tiste, ki zaradi svojega reakcionarnega zadržanja članstva ne zaslužijo. Določajo tudi predloge za številčno krčenje terenskih odborov. Stražišče naj bi n. pr. namesto 6 imelo le 5 odborov, Struževce namesto 2 le enega, Planina namesto 5 le dva, Center namesto 6 dva itd.

Tem notranjim pripravam pa hočejo dati vidnega izraza tudi s primerno okrasitvijo zborovalnih prostorov, mestnih ulic, tovarn in izložb. Najbolj delavne med pripravami na volitve bo MO OF lepo nagradil s praktičnimi darili, ki so jih nekatera podjetja in tovarne poklonile frontovcem v vzpodbudo.

Z množično udeležbo na občnih zborih bomo dokazali, da se zavedamo novih nalog, ki jih pred nas postavlja OF. Kritično bomo pretehtali vse površnosti preteklega dela in napravili čim boljše delovni načrt za novo obdobje.

Mnenje širokih frontnih plasti naj pride do večje veljave. Tako bo naša osnovna organizacija uresničevala težnje članstva ter bo res demokratična, njeno delo pa bolj živo in plodovito.

Pred frontnimi volitvami drugod

V Naklem so se 19. novembra frontovci pomenili o pripravah na občni zbor, ki bo v začetku decembra. Frontovci iz Okroglega so predlagali, naj bi bila njihova vas tudi v bodoče v frontnem delu združena z Naklom. Med sklepi sestanka je bil tudi ta, da bo frontni odbor v kratkem sklical predstavnikove vseh množičnih organizacij. Pomenili naj bi se o pripravah za „Novoletno jelko“ in predvideli kandidate za nov frontni odbor.

Sestanku je prisostvoval član Izvršnega odbora OF Kranj-okolica, tov. Pavel Sirk, ki je frontovcem tolmačil zunanjo in notranjo politično situacijo, predvsem pa nove gospodarske ukrepe, za katere je bilo med prisotnimi veliko zanimanje.

Tudi v Retečah se že pripravljajo na občni zbor. Na zadnjem sestanku so predvideli kandidate.

V Smedniku bodo dosedanje vaške odbore združili v en odbor. Za kandidate so izbrali najbolj delavne frontovce. Predlagali so tudi ustanovitev krajevnega mesarije, ki bi bila za tako velik okoliš nujno potrebna.

Več skrbi in pozornosti delavstvu

Kaj malo slišimo o Tovarni platnenih izdelkov v Jaršah, čeprav ni majhna ne neznanca, saj je med redkimi tekstilnimi podjetji, ki izdeluje trpežno in zelo ceno blago iz lanenega in konopljinega vlakna.

Ze kratek obisk zadostuje, da zveš za kopico težav, ki jih, upajmo, v redkokaterem kolektivu srečaš. Da z uvozom tekstilnih surovin ne gre vse gladko, človeka ne spravi v začudenje, saj tudi druge tekstilne tovarne glede tega niso na boljšem. Vzrok, da tovarna ne dela tako, kot bi lahko, pa je predvsem v malomarnem odnosu vodstva do delavstva. Vse, kar je delavski svet doslej koristnega storil je, da je dal tovarno ograditi in tako preprečil samovoljno odhajanje z dela in krajo. Ni si pa prizadeval in si ne prizadeva, da bi dvignil storilnost in izboljšal delovno disciplino. O proizvodnih sestankih, pa tudi o sindikalnem in političnem študiju ni v kolektivu niti sledu. Delavski svet se je doslej le trikrat sestel, zato tudi nikjer ni čutili, kdo v podjetju gospodari. Ventilatorji v delovnih prostorih vse doslej niso popravljeni, na splošno pa je higienska zaščita izredno pomanjkljiva. Šibki delavski svet dopušča, da njegove dolžnosti — seveda le delno — opravlja predsednik upravnega odbora tov. Vavpotič, ki se pri tem poslužuje dokaj absolutističnih metod.

Težko je razumeti, da predsednik sindikalne podružnice, ki zelo vestno oskrbuje delavstvo z drvmi, živili in podobnim, ne opozori delavskega sveta, da pot, po kateri hodi, ni pravilna in da ne organizira sindikalnih sestankov, na katerih bi delavstvo prikazalo vse nepravilnosti. S tem bi vsaj v sindikalnem odboru čutilo zaščitnika.

Pomanjkljivosti, ki jemljejo delavcem zaupanje in veselje do dela, navzven ni videti. Tovarna je začela poleg rožastega gradlaja za posteljino, damastih prtov, raznobarnih zastorov, lanenih rjuh, prtov, brisač itd. izdelovati tudi zelo dobre gasilske cevi, ki vzdrže 35 atmosfer pritiska in smo jih morali prej uvažati. Za široko

KMETIJSKE ZADRUGE STOPAJO NA NOVO POT

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Izključeni, oziroma izbrisani člani, ki deležev niso doplačali, vodijo sedaj proti zadrugam precej ostro propagando in to iz zavisti, ker niso deležni že omenjenih ugodnosti.

Z uvedbo ponovnega jamstva in s povišanjem zadrugnih deležev so se kmetijske zadruge kamniškega okraja temeljito pripravile na nov gospodarski sistem. Z obojim pa dajejo tudi poročila, da bodo delo močno poživile. Ker odslej tudi uslužbenci jamčijo s primerno denarno kavcijo oziroma z deleži, med zadrugniki ne bo več strahu pred tatvinami, zgubami in primanjkljaji, kar se je doslej pogosto dogajalo.

Premišljevanje ob 8. obletnici naše republike

"Parce mihi Domine quia Dalmata sum — Oprosti mi Gospod, ker sem Dalmatince." Podobno opravičilo, ki ga pripisujejo cerkvenemu učeniku Hieronimu, so skozi stoletja in stoletja zahtevali od nas naši sosedje, ki so se v primeri z nami smatrali za bogove.

"Oprostite nam, da eksistiramo, da smo tu. Izvolite nas ropati, klati, izvolite nam požigati domove in teptati naša polja." Tak sprejem so zahtevali od nas že pred tisoč štiri sto leti mongolski Avari in germanski Longobardi.

Ker Srbi in Hrvatje niso hoteli zatajiti same sebe, so nad njimi zivali žolč bizantinski cesarji in bolgarski kani.

Ker Bavarcem niso šli v račun Karantanci, so jih spravljali k pameti in ubogljivosti s križem in mečem, kar je bilo v bistvu eno in isto. Kajti, dokler so držali meč za konico in ga moleli pred nos svobodnemu slovenskemu kmetu, je bil to križ, ko pa kmet le ni razumel za kaj gre, je bavarski misijonar prijel za krajši konec tega križa, ki se je v trenutku spremenil v meč. Iz Kristusa je mahoma nastal Jupiter Tonans.

V istem smislu so ravnali s Slovenci in Hrvatji frankovski Karolingi in njih mejni grofje.

Vasilij II. je svobodoljubne Makedonce, ki se mu niso opravičili, da so na svetu, za kazen oslepljal.

Podobno so ravnali s Hrvatji in Bosanci nositelji krone Sv. Stefana, razni Kolumani, Emeriki in Bele.

Pozneje so Slovence učili pokornosti in jih skušali držati v strahu božjem brikenski in brizinski škofje, oglejski patriarhi, grofje Sponhajmi, andeški, baben-

potrošnja pa pripravljajo laneno blago za moške obleke. Proizvodnja so najmanj za 10% povečali, pri čemer pa nima zasluge delavski svet, ampak predilniški obratovodja Fajdiga, ki je uvedel lesenitne valčke namesto lesenih. S tem je prihranil tovarni tudi precej izdatkov. S tesnejšim sodelovanjem vodstva z delavstvom in z večjo skrbjo zanj pa bi bili uspehi še neprimerno večji.

Med tekmovanjem mladincev za 10. obletnico JA je aktiv „Sava“ najboljši

V počastitev 10-letnice naše Armade tekmujejo tudi mladinski aktivni po šolah in tovarnah. Za sedaj je najdelavnejša mladina v tovarni „Sava“, kar je tembolj razveseljivo, ker je bila pri prejšnjih tekmovanjih med zadnjimi. K uspehom je veliko pripomoglo tehnično vodstvo, ki jo je vedno vzpodbujalo in jo še vzpodbuja. Najlepše uspehe dosegajo mladinci v organizacijskem delu, v fizikulturi, gasilstvu, pri kulturno-prosvetnem in pri prostovoljnem delu. Aktiv v „Savi“ je torej stopil na pravo pot in si bo po vsej verjetnosti med tekmovalci osvojil prvo mesto.

Seveda pa ni samo v „Savi“ dober aktiv. Predvsem zaradi dobre organizacije dela ima uspehe tudi mladina v Tovarni čevljev, v Mlekarski šoli in v Inteksu. Da bi se tudi delavnost v drugih aktivih poživlja, se bodo povezali s slabšimi aktivni in jim pri organizaciji dela pomagali.

Ob koncu tekmovanja bo ocenjevalna komisija podelila najboljšim aktivom diplome, najboljšemu med najboljšimi pa še prehodno zastavico.

Vesti iz Mengša

Po zasedanju krajevnega ljudskega odbora, ki je temeljito preresetal svoje dosedanje delo, je bila še krajevna partijska konferenca. I zasedanje i partijska konferenca sta pokazala, da so se Mengšani s pomočjo kroga resnih ljudi zdramili. Vendar čakajo novoizvoljeni krajevni komite Partije še odgovorne naloge. Upamo, da se bo njegovo delo na terenu z uspehom odražalo.

Frontni odbori v Mengšu so doslej, po pravici rečeno, zelo malo delali, nekateri pa celo nič. Zato skušajo sedaj občne zbere res temeljito pripraviti in izvoliti ljudi, ki bodo vestno in modro vodili frontno delo.

Pred nedavnim je dobil Mengeš dovoljenje, da odpre lasten zdravstveni dom v stavbi, kjer je bil doslej otroški vrtec. Poslopje temu povsem ustreza. Tako bo Mengeš dobil svojega stalnega zdravnika, kar je bilo že nujno potrebno, saj so morali bolniki na zdravniške preglede v Kamnik ali v Domžale in celo v Kranj in St. Vid nad Ljubljano.

Premišljevanje ob 8. obletnici naše republike

berški, celjski in goriški. Za kazen, ker niso priznavali svetega rimskega cesarstva nemške narodnosti in njegovih običajev, so jih obešali na drevesa, jim pulili nohte ter jim sekali roke in glave.

Istočasno so na našem jugu Turki navažali k lepemu vedenju Srbe, Črnogorce in Makedonce s tem, da so jih natikali na kole.

Avstrijski „kanclijski šimli“ in birci so pod „modrim in ljudomilim“ vodstvom

V trpljenju, v krvi in znoju je vzkllala naša svoboda...

črnozulte habsburške dinastije dopovedovali našim dedom in očetom, naj hvalijo iz vsega srca božjo Previdnost in njenega izbranca, njegovo apostolsko veličanstvo, ki jim dovoljuje, da živijo.

Tudi v bivšo Jugoslavijo niso njeni bliž-

V zadnjih dneh po svetu

Generalna skupščina OZN v Parizu poteka zdaj v vse mirnejšem vzdušju. Z delom so začeli že vsi odbori, a posebno razgibano je delo političnega odbora, ki pretresa sovjetski in zapadni razorožitveni načrt.

Vpliv pariških razpravljanj pa je čutili tudi daleč izven Pariza. V Pan Mun Jonu je končno prišlo do sklenitve „časnega“ premirja. Obe vojskujoči stranki sta se sporazumeli glede demarkacijske črte. Raz-

mejitvena črta bo potekala 13 km južno od 38. vzporednika na levem krilu fronte in 68 km severno od vzporednika na desnem krilu. Vmes pa bo med obema vojskama 4 km široko področje „zemlje brez gospodarja“.

Sporočilo, da je končno le prišlo do sporazuma, je pri svetovni javnosti naletelo na odobravanje. Potemtakem se le jasni na Daljnem vzhodu, čeprav bo poteklo še precej časa, preden bo od premirja prišlo do pravega miru. Gre namreč za „pripočila vladam“, kako naj sklenejo mir. Pri tem bo bržkone najvažnejši problem umik tujih čet s Koreje. Iz izkušnje vemo, da gredo take stvari zelo počasi.

V nedeljo so bile na Koroškem volitve zastopnikov v kmetijsko zbornico. Slovenski kmetje so se pred tem združili v Kmečki gospodarski zvezli, ki ima po volitvah lepo število članov v tem važnem gospodarskem telesu. Enoten nastop koroških Slovencev je marsikomu zamej število.

V Rimu pa se je začelo zasedanje sveta Atlantskega pakta, ki bo trajalo do 29. novembra. Ker je bolj formalno, javnost ne pričakuje od zasedanja nobenih posebnih uspehov in sklepov.

Plenum okrajnega sindikalnega sveta v Kranju

V zadnji številki našega tednika smo objavili le kratko notico o plenumu Okrajnega sindikalnega sveta v Kranju. Zaradi pereče problematike krajevnih odborov sindikatov in sindikalnih podružnic na tem področju in zaradi krivice, ki smo jo storili krajevnim odborom administrativnih trgovskih in obrtnih delavcev, objavljamo to pot nekoliko obsežnejše poročilo.

Poročali smo, da je predsednik OSS, tov. (Nadaljevanje na 8. strani.)

Zadružnice v okolici Kamnika se izobražujejo

Sekcija žena-zadružnic je v kamniškem okraju zelo delavna. Komaj nekaj tednov obstoji, pa ima že vidne uspehe. Pod vodstvom tov. Pepce Grlice je organizirala v Kmetijski zadrugi v Krtini 5. septembra gospodinjinski tečaj, v katerem je 32 deklet in žena. Razdeljene v dve skupini ga obiskujejo po trikrat na teden in sicer od 15. do 22. ure.

Če obiščeš dom tov. Grličeve, že zunaj opaziš izredno čistico, prvi tako vzorno je tudi v hiši. V kuhinji, shrambi in dnevnici sobi naletiš na tečajnice, ki opravljajo različna gospodinjinska dela. Uče se kuhati vse od najpreprostejših do najizbranejših jedil. Doslej so se seznanile že z nad štiri-desetimi kuharskimi recepti. Vsako jed pripravljajo na preprostejši in razkošnejši način. Vsaka skupina ima po štiri kuharice, 2 sobarici, 2 servirki, evidentičarko, 2 blagajničarki in 2 skladiščnici, 3 dekleta pa pomagajo tistim, ki pomoči potrebujejo. Dekleta se uče tudi lepega vedenja. Že

sedaj se kaže, da v tem pogledu trud tov. Grličeve ne bo zaman. Tečajnice bodo imele tudi več zdravstvenih ter političnih predavanj, in če bo mogoče tudi predavanja o prvi pomoči, o kmetijstvu, vrtnarstvu, reji domačih živali ipd.

Tečaj bo trajal nekako do srede decembra. Že v prvih dneh decembra pa namestavljajo tečajnice prirediti dvodnevno kuharsko razstavo. Jedila bodo nato razprodala, da se pri nadaljnem delu rešijo finančnih težav.

Zivila, posodo in drva dobavljajo tečajnice od doma, s kurivom pa jih je oskrbela tudi kmetijska zadruza v Krtini. Zeleti bi bilo, da bi tudi vaški odbor OF tečaj podprl.

Dasi prvi tečaj še traja, je že precej novih prijav za drugega in tretjega. Tovarišico Grličevo težko pričakujejo tudi žene in dekleta v Dobu, v Moravčah in v Godiču. V prihodnjih dneh bo stekel še gospodinjinski tečaj v Komendi, namenjen predvsem ženam in dekletom — članicam KDZ „Dan vstaje“.

nji in daljni sosedje ravnali prav nič drugače. Smatrali so jo za sedemletnega paglavca. Če je nagajal, je moral klečati v kotu, če pa je bil priden, je dobil kos kruha.

Toda to stanje ni dolgo trajalo. Hitler in Mussolini sta sklenila, da je treba Jugoslovane enostavno spraviti s sveta, ker so že neštokrat pokazali, da se ne dajo teptati, skratka — ker se ne znajo obnašati.

Tedaj pa so jugoslovanski narodi sklenili, da bodo napravili več kot tisočletnim

zgodovine, je vzkllala na zaslužnjem ozemlju, v ječah in taboriščih, v krematorijih in na moriščih, v čestnem prahu in blatu, v snegu in dežju, v znoju in krvi — naša nova država.

Vendar, ko praznujemo danes osmo obletnico naše republike, ko že šest let gradimo svojo socialistično domovino, ko si ne želimo ničesar drugega kot samo mir, ko vztrajno sejemo med vse narode ideje bratstva, enakosti, medsebojnega spoštovanja in miru, že tri leta ogorčeni in z žalostjo ugotavljamo, da so še nekateri, ki jim ni prav, da smo na svetu, ki so jezni, da imamo svojo hišo. To pot nadaljuje neslavno tradicijo bizantinskih cesarjev, madžarskih kraljev, turških sultanov in nemških cesarjev, nekronano kremenjsko cesarstvo, pri čemer mu vneta pomagajo njegovi madžarski, romunski, bolgarski, albanski, češki in poljski mejni grofje.

Podobne apetite ima na zahodu nadvse krščanska De Gasperijsva Italija.

Toda mi, ki smo si v svesti svoje pravice in svoje moči, se ne bojimo. Se nikdar ni bila Jugoslavija tako močna, kot je danes, kajti mi nismo sami. Z nami je napredno ljudstvo vsega sveta, ki je v ogromni večini.

Zgodovina nas uči, da si je še vsakdo temeljito opekel prste, če jih je vtikal v balkanski lonec. Razbila se je univerzalna frankovska monarhija, propadlo je bizantinsko cesarstvo, konec je osmanskega sultana, sesula se je Avstro-Ogrska monarhija in kot muhi enodnevni sta poginila Hitlerjev in Mussolinijev imperij, mi smo pa še tu in tudi bomo. Pogumno, z dvignjenimi glavami gremo naprej v srečnejšo bodočnost!

Vsem delovnim kolektivom in prosvetnim ustanovam, še posebej pa svojim obiskovalcem iskreno čestita k „DNEVU REPUBLIKE“

„Prešernova gledališče“ - Kranj

čestita ob „Prazniku republike“ vsem **DELOVNI KOLEKTIV** lovnim kolektivom v tovarnah in ostalih »**KOVINSKEGA SERVISIA**« podjetjih! — Obenem se priporočamo še za **V KRANJU** tesnejšo in uspešnejšo poslovno povezavo

Uredništvo

in uprava

„Gorenjskega glasa“

iscično čestitata k „Dnevu republike“ dopisnikom in bralcem ter vsemu delavnemu ljudstvu

KINOPODJETJE V KRANJU

S KINEMATOGRAFI

„Partizan“, „Storžič“ in „Svoboda“ ter bifejema

NAJISKRENEJŠE ČESTITA SVOJIM CENJENIM OBISKOVALCEM ZA „DAN REPUBLIKE“

Invalidsko podjetje

TOVARNA LOVSKIH PATRON

Kranj

čestita vsem delovnim kolektivom, svojemu delavstvu, lovskim organizacijam in lovcem

ob priliki državnega praznika 29. novembra ter jim želi še mnogo delovnih uspehov in napredka

OB DNEVU REPUBLIKE
ŽELI
SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

„Projekt“ v Kranju

VSEM KOLEKTIVOM MNOGO USPEHOV IN DELOVNIH ZMAG
LETOŠNJI PLAN SMO IZPOLNILI 41 DNI PRED ROKOM

Kolektiv Elektrotehničnega podjetja v Kranju

ŽELI VSEM OSTALIM DELOVNIM KOLEKTIVOM OB PRAZNIKU REPUBLIKE VELIKO USPEHOV

TRGOVSKO
PODJETJE
ZA GORENJSKO
NA VELIKO

KOKRA KRANJ

ISKRENO ČESTITA OB VELIKEM PRAZNIKU 29. NOVEMBRU, „DNEVU REPUBLIKE“, VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU PRI GRADITVI NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE

TRGOVSKO PODJETJE

„PRESKRBA“ KRANJ

s svojimi
21 špecerijskimi
in
1 delikatesno
poslovalnico

ISKRENO ČESTITA K NAŠEMU NAJVEČJEMU PRAZNIKU NOVE JUGOSLAVIJE — 29. NOVEMBRU — VSEMU PREBIVALSTVU MESTA KRANJA IN OKOLICE

Tovarna za elektrotehniko in finomehaniko

„Iskra“ — Kranj

Izdelujemo: male rotacijske stroje, merilne transformatorje, merne instrumente, autoelektrične in telekomunikacijske naprave, kinoprojektorje

OB 29. NOVEMBRU — DNEVU REPUBLIKE — POŠILJAMO VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE BORBENE POZDRAVE! — S Titom v lepšo bodočnost!

Delovni
kolektiv
tovarne
kovinskih
izdelkov

NIKO

ŽELEZNIKI

čestita ob 8. obletnici nove Jugoslavije vsem kolektivom in delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine

Delovnim kolektivom, ustanovam in vsem prebivalcem naše socialistične domovine čestita

k prazniku **29. novembru**
Mestno podjetje „Kurivo“ - Kranj

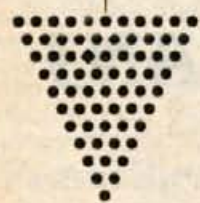
**V častni
borbi
za
zgraditev
socializma**

čestita
vsem delovnim ljudem
in vsem
neuklonljivim borcem
k „Dnevu republike“
delovni kolektiv

TOVARNE MILA - KRANJ

TOVARNA „STANDARD“ - KRANJ

ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM, USTANOVAM IN VSEMU LJUDSTVU K NAŠEMU NAJVEČJEMU PRAZNIKU „29. NOVEMBRU“

Novoustanovljeno
grosistično trgovsko podjetje
za Gorenjsko

**„SADJE“
KRANJ**

svojim sedanjim in bodočim odjemalcem iskreno čestita k prazniku

„DNEVA REPUBLIKE“

ter se vljudno priporoča za nadaljno naklonjenost - Podjetje ima na zalogi po najugodnejših dnevni cenah vse vrste domačega in južnega sadja, povrtnine (sveže in konzervirane), poljske pridelke, različne sadne sokove, džeme itd.

Podjetje

»Obutev« Kranj

Vam čestita

29. november

Najlepše darilo skupnosti ob Prazniku republike so naši uspehi: petletni plan dosežen 6. VII. 1951 100%; letni plan dosežen 15. X. 1951 100%; do 29. XI. 1951 presežen letni plan 17%; dvig kvalitete 12%

Zakupna slaščičarna čestita ob najslavnejšem zgodovinskem prazniku **pri Ručarju** 29. NOVEMBRU „DNEVU REPUBLIKE“

/ Pavičič Jože / Cankarjeva ul. v Kranju vsem delovnim ljudem!

Mestno podjetje **„Čevljarna“ - Kranj**

ČESTITA VSEM ODJEMALCEM, ZNANCEM IN PRIJATELJEM K ZGODOVINSKEMU PRAZNIKU „29. NOVEMBRU“ IN SE PRIPOROČA ZA NADALJNO NAKLONJENOST

Delavcem, zlasti
udarnikom in
racionalizatorjem
ter uslužbencem
tekstilne tovarne

INTEKS

in vsem ostalim delovnim kolektivom in ustanovam iskreno čestitata ob najslavnejšem zgodovinskem

PRAZNIKU »29. NOVEMBRU«

delavski svet in sindikalna
podružnica tovarne »Inteks«
Kranj

Mestni Odbor Osvobodilne fronte mesta Kranja

ČESTITA ZA *Praznik republike*

VSEMU SVOJEMU ČLANSTVU IN AKTIVU. ZAHVALJUJE SE DELOVNIM KOLEKTIVOM ZA POŽRTVOVALNOST PRI IZVRŠEVANJU GOSPODARSKIH NALOG, DRUŽBENIM IN POLITIČNIM ORGANIZACIJAM ZA IZKAZANO POMOČ, DRUŠTVOM ZA POSREDOVANJE KULTURNIH DOBRIN VSEMU LJUDSTVU, TER ŽELI, DA SE V BODOČE VZTRAJAJO PRI IZPOLNJEVANJU PREVZETIH NALOG ZA IZGRADITEV SOCIALIZMA

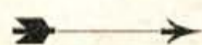
MOOF Kranj

VSEM ČLANOM FRONTE, UDARNIKOM, BORCEM, INVALIDOM IN PIONIRJEM ISKRENO ČESTITA K 29. NOVEMBRU — „DNEVU REPUBLIKE“

**OKRAJNI ODBOR
KRAJN-OKOLICA**

Invalidsko podjetje „PUŠKARNA“ KRAJN

čestita vsem delovnim kolektivom, kolektivu „Puškarna“, vsem lovskim organizacijam in lovcem

OB PRILIKI DRŽAVNEGA PRAZNIKA 29. NOVEMBRA 1951 TER JIM ŽELI SE MNOGO DELOVNIH USPEHOV IN NAPREDKA

Od 1. decembra dalje Vam podjetje nudi v svoji trgovini nove lovske puške — enocevke in dvocevke tipa „Grenner“ in „Hamerles“ — ter ostale lovske potrebščine po ugodnih cenah! Pohitite z nakupom!

PRESKRBA

TGOVSKO PODJETJE - TRŽIČ

ČESTITA VSEM SVOJIM ODJEMALCEM
OB PRAZNIKU 29. NOVEMBRA — DNEVU REPUBLIKE!
PRIPOROČAMO SE ZA NADALJNJO NAKLONJENOST

UPRAVA PODJETJA

„INDUPLATI“ - Jarše

pošta Domžale

čestita vsem svojim delavcem in nameščencem k prazniku 29. novembra in se jim zahvaljuje za vse vložene napore pri izvajanju petletnega plana in izgradnji socializma.

Slovenska industrija čevljev

Tovarna obutve „Triglav“ Tržič
Čevljarsko podj. „Obutev“ Kranj
Tovarna športnih čevljev Žiri
Industrija obutve Ljubljana
Tovarna čevljev Kranj

nudi neposredno potrošnikom v vedno dobro založenih poslovalnicah

Triglav

KRAJN I in KRAJN II, JESENICE, RADOVLJICA, ŠKOFJA LOKA, KAMNIK, DOMŽALE, BLED, TRŽIČ in v vseh mestih države kvaliteto, moderno obutev vseh vrst po najugodnejših cenah. — Popravilnica nogavic v poslovalnici Kranj II, Prešernova 12, Vas vedno točno in strokovno postreže.

Vsem kmečkim delovnim zadrugam na območju okraja Kranj-okolica in Kranj-mesto

čestita k „Dnevu republike“
Sklad za mehanizacijo KDZ Kranj

Delovnim kolektivom

Industrije bombažnih izdelkov, Pletenine, Tovarne mila, Opekarne, Žimopreje in Sitarske žimarske zadruga ter ostalim delovnim državljanom v Kranju in okolici

Želimo, da bi bili tudi v bodoče med prvimi pri socialistični graditvi

SVET ZA LOKALNO INDUSTRIJO MLO - KRAJN

čestitamo in jih borbeno pozdravljamo ob Dnevu republike - prazniku naše socialistične domovine

OB PRILIKI NAŠEGA SKUPNEGA PRAZNIKA
LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

29. NOVEMBRA

Č E S T I T A

Mestni ljudski odbor Kranj

PREBIVALSTVU MESTA KRANJA K NJEGOVIM
NAPOROM ZA IZGRADNJO SOCIALIZMA IN ZA
URESNIČITEV CILJEV, PRED KATERE NAS JE
POSTAVILA NAŠA PARTIJA, — VSE ZA MOČ
NAŠE SKUPNE DOMOVINE FLR JUGOSLAVIJE!

Delovni kolektiv Invalidskega podjetja

„ZVEZDA“

KRANJ

najiskreneje čestita in pozdrav-
lja ob zgodovinskem prazniku
29. NOVEMBRU — DNEVU
REPUBLIKE — vse ljudi
naše socialistične domovine

Delovni
kolektiv

Tovarne papirja, **kartona in lepenke**

Količevo

Ob priliki Dneva republike iskreno
čestita vsem delovnim ljudem kamni-
škega okraja, še posebno pa delovnim
kolektivom kemične industrije LRS z
željo, da bi čim uspešnejše izpolnje-
vali svoje naloge v gradnji socializma

Želimo vsem cenjenim odjemalcem,
delovnim kolektivom in znancem za

29. NOVEMBER - PRAZNIK NAŠIH NARODOV

uspehov v naporih za izgradnjo naše
svetle bodočnosti

Okrajno trgovsko podjetje

„SADJE - VINO“

Kranj

Ob Prazniku republike

čestitamo delovnemu kolektivu k doseženim uspehom in k vztrajnosti,
ki jo vlaga v borbi zoper ovire v zadnjem letu Titove petletke

Obenem se zahvaljujemo vsemu kolektivu za izkazano tovariško pomoč
in sodelovanje pri izpolnjevanju naših nalog

Delavski svet in uprava

„Tovarne upognjenega pohištva“

Duplica pri Kamniku

LA TRAVIATA

Pred premiero „Dame s kamelijami“
v Prešernovem gledališču

Kdo ni že kdaj zažvižgal ali zabrudal melodije valčkove napitnice „Izpraznimo, bratci, kozarce kipeče...“; kdo ni že kdaj otožno prikimal napetu „Daj, zapustiva te mračne zidove...“; kdo ni v veseljem razpoloženju zaslišal odzvanjati v ušesih razkošnega „Le zavriskaj duša moja...“; komu niso v mladem, zaljubljenem srcu zveneli podobni toni kakor v ariji „Mlada ljubezen, kako si ti čudežna...“

Verdijeva preprosta, vsakomur dostopna, vendar neskončno človeška in zato globoka glasba je nesmrtna. Med vsemi njegovimi operami pa je najbolj priljubljena Traviata. Bridka usoda nesrečne Violette Valéry je že milijonom izabila solze sočustvovanja in ganjenosti. Libreto te nesmrtno opere je posneto po drami Aleksandra Dumasa mlajšega „Dama s kamelijami“, in Violetta v operi je Margerita Gautier iz drame (in iz romana, ki je bil prej napisan, pa ga je avtor kasneje sam dramatisiral). Ljubljena vseh opernih obiskovalk Alfreda Germonta — srečamo v drami pod imenom Armand Duval, Floro kot Olimpijo itd.

A. Dumas ml. (1824—1895) je napisal svoj roman še mlad, pri 24 letih. Napisal ga je po živem modelu. Marie Duplessis, mlada jetična lepota, je bila ena najslovičnejših kurtizan Pariza njegove mladosti. Sam jo je spoznal in morebiti... — o tem biografija molči. Saj ni potreba, da bi bralci in gledalci vselej poznali vzroke in ozadje nastanka umetnin. Dovolj je, da beró in gledajo, se veseló in žalostó z junaki.

Zgodba, ki je v opernem besedilu okleščena do suhoparne osnove, zaživi v drami pred nami z vsem pisanim bogastvom salonskega razkošja; bistra dovtipnost lahkožive pariške družbe („zlata mladina“ so rekli svoje dni tem ljubeznivim vetrnjakom); malomaren odnos do življenja, igranje z ljubeznijo in celo s smrtjo; silni razponi čustev in naglih strasti, ki vzplamte vajo kakor slamat ogenj; „sifaj in beda kurtizan“; neprekosljivo razkošje na zunaj, silna revščina v ozadju; puhlice v isti sapi z iskrivo duhovitostjo; z eno besedo: **salon**. Kot pisana trata, polna rož in metuljev, brez vrednosti in vendar lepa na oko, tako se zdi ta družčina. V petih dejanjih steče mimo naših oči in ušes to polno, barvito vrvenje pariških salonov. Pariz, Pariz: prestolnica sveta; mesto, ki mnogo bolj kot vsa druga na svetu časti in slavi ženo mesto, ki jo globlje ko vsa druga ponižuje.

Pariz izpred leta 1848. Ta najljubeznivejša doba v zadnjem poldrugem stoletju. Biedermeier. Tega Pariza danes ni več — četudi vedo poznavalci sadanjega Pariza pripovedovati o tem, da se še danes v ne-

katerih zakotnih ulicah, starinskih kavarnicah, pa celo na bulvarjih najdejo prijazni ostanki te ljubeznive preteklosti. V vsem razkošju pa se oživlja danes ta Pariz izpred stotih let le še na gledaliških odrih (in nemara na filmskem platnu). Uprizori-tev „Dame s kamelijami“ ni ena tistih, ki bi nas „vzgajala“ in „dvigala“, nas poučevala o zgodovini in o življenju preteklih epoch. To je ena tistih uprizoritev, ki si jih ogledujemo, da zatonomo za dve, tri ure v prijazno sanjo, v lepoto milega čustvovanja. Tu nismo pretreseni — samo ganjeni. A kdo si ne želi danes marsikdaj prav ganjenosti.

SVOBODNE SLOVENKE ZRO PONOSNO POD SVOBODNO NEBO

Boj ameriškemu kaparju

Kapar je največji sovražnik našega sadnega drevja, saj preti uničiti vse sadne nasade. Ker je prišel k nam šele pred nedavnim, ga še dobro ne poznamo in je zato boj z njim težak. Prav zaradi tega bodo naši sadjarji z veseljem pozdravili knjižico inž. Vilka Mastena „BOJ AMERIŠKEMU KAPARJU“, ki jo je izdala založba „KMEČKA KNJIGA“. Delo nas seznanja z ustrojem in življenjem tega nevarnega zajedalca ter z načini, kako se ga ubranimo ter rešimo drevje, naše narodno bogastvo, uničenja. Knjižica je poljudna, vsebuje podrobna navodila, pa tudi podatke, ki zanimajo strokovnjake — znanstvenike.

Vsebinsko ponazoruje 50 slik med tekstom in v posebnih prilogi „Kapar pod mikro-

Marsikje so po glavni proslavi 400 letnice slovenske knjige v Velikih Laščah še posebej počastili to za Slovence toliko pomembno obletnico s tednom kulturnih prireditvev. V okolici Kranja se odložili praznovanje na dneve po 3. decembru, torej na čas, ko se spominjamo rojstva našega genija vezane besede Franceta Prešerna in smrti doslej nedosegljivega pripovednika Ivana Cankarja.

Vprav ti dnevi so najbolj primerni za poživitev ljudskoprosvetne dejavnosti. Da proslave 400 letnice slovenske knjige, bodo društva prirejela literarne, recitacijske večere ter predavanja o pomenu in razvoju slovenske književnosti, uredila bodo svoje knjižnice in prirejela knjižne razstave. Manifestirala pa se bo tudi druga

skopom“ ter barvna slika okuženega jabolka, veje in lista. Knjižica ima 100 strani in prilogo ter je izšla v nakladi 5000 izvodov.

Vsem sadjarjem, tudi onim v še neokuženih področjih, bo dobrodošel objavljeni načrt škropljenja sadnih rastlin proti različnim boleznim in škodljivcem.

LJUDSKA UNIVERZA V ŠKOFJI LOKI OB DRUGEM PREDAVANJU

Štirinajst dni po otvoritvi je priredila ljudska univerza v Škofji Loki že drugo predavanje. 22. novembra so se poslušalci seznanili z novo finančno politiko, o kateri jim je govoril tov. Zevnik, gospodarski urednik Slovenskega Poročevalca. Jasne in preproste besede so publiko pritegnile in izzvale živahno razpravo.

Okolica Kranja se pripravlja na Teden kulture

Ljudskoprosvetna dejavnost in sicer z nastopi pevskih zborov, z vokalnimi in instrumentalnimi koncerti, z dramskimi prireditvami itd.

V krajih pa, kjer so Teden slovenske knjige že imeli, n. pr. v Trzihu in Škofji Loki, bodo to pot poskrbeli le za kulturne prireditve.

V Trojici so ustanovili prosvetno društvo

Ze dalj časa imajo v Trojici igralsko družino, ki je imela v zadnjem letu nekaj dobrih predstav. Igrajo po večini mladi ljudje, ki kažejo veliko iniciativnost. Prejšnjo nedeljo, ko so pretresali svoje celoletno delo, so ustanovili tudi različne druge sekcije, ki bodo med seboj povezane v društvu. Tako se bodo Trojičani udeleževali ne le na odru, ampak tudi pri petju in recitiranju. Splošno izobraževalno delo pa bodo poživili s prirejanjem prosvetnih večerov ter z gospodarskimi in političnimi predavanji. Predel okoli Trojice je namreč tega močno potreben.

Da ne bodo več gostači v trojiški šoli, nameravajo ljudskoprosvetni delavci adaptirati zapuščeno poslopje v vasi, v katerem bo mogoče urediti primerno prosvetno dvorano.

V ZALOGU BO PROSVETNO DRUŠTVO PREUREDILO ŠOLSKO DVORANO

Igralska družina v Zalogu je morala zaradi neprimernih prostorov doma po večini gostovati v Cerkljah, Vodiceh in v Voklem. Prav to je Založane, oziroma člane njihovega kulturno-prosvetnega društva, ki so mu na zadnjem občnem zboru nadeli ime „Prežihov Voranc“, pripravilo do sklepa, da preuredi dvorano v ljudski šoli in si s tem zagotove nemoteno ljudsko-prosvetno delovanje. Dogovorili pa so se tudi, da bodo redno prirejali bralne, oziroma prosvetne večere.

Ogromno zanimanje članstva in vsega prebivalstva za ljudskoprosvetno delo daje upanje, da bo „Prežihov Voranc“ v bodoče pokazal še lepše uspehe, h katerim jim je doslej v veliki meri pripomogel požrtvovalni Jože Stare.

KULTURNA VEST IZ MENGŠA

Kulturno prosvetno delo kaže viden napredek. Po ustanovitvi sindikalnega društva „Skala“ je imelo staro društvo „Janez Trdina“, katerega članstvo je po večini iz okolice, letni občni zbor. Ugotovili so, da je v zadnjem letu društvena dejavnost močno napredovala, morali pa bodo pritegniti novih aktivnih članov v vse sekcije. Ker se fizikalnega doma, kamor so se doslej zatekali, poslužujejo vse organizacije in društva, bodo poskušali ljudskoprosvetni delavci čimprej dograditi novo dvorano, da bo njihovo delo nemoteno potekalo.

Modrosti

Samoljubje je bolj zvito kakor najbolj zviti človek na svetu.

Naše nezaupanje opravičuje varljivost drugih.

Človek ni nikoli tako srečen niti tako nesrečen, kot si misli.

Ljubezen je samo ena, različnih kopij pa je na tisoče.

Človek večkrat stori dobro, da ostane nekažnovan za slabo.

Laže je biti pameten za druge kakor zase.

Navadno hvali tisti, ki hoče biti pohvaljen.

So očitki, ki hvalijo in hvale, ki grajajo.

Resnično dober človek je tisti, ki ni nikoli užaljen.

Kdor živi brez norčij, ni tako pameten, kot misli.

So ljudje, ki so podobni vodvilom; samo nekaj časa so v modi.

Neumen je, kdor hoče biti sam pameten.

Nemogoče je drugič ljubiti ono, kar smo zares prenehali ljubiti.

Vedno ljubimo tiste, ki nas občudujejo, ne ljubimo pa vedno tistih, ki jih občudujemo.

Priložnosti nas predstavijo drugim, še bolj pa nam samim.

Pameten človek je lahko zaljubljen kakor norec, ne pa kakor tepec.

Ljubosumje se rodi z ljubeznijo, ne umrje pa z njo.

Se vedno je več ljudi brez želje kakor brez zavisti.

Ce bi bili brez napak, ne bi mogli biti tako veseli, ko bi jih opazili pri drugih.

Ce sami ne bi bili ošabni, se ne bi jezili nad ošabnostjo drugih.

GREY
W
Z
A
Z

Tam, kjer sonce zahaja ...

V enem od hlevov je Rock našel svojega belca, ki so ga občudovali trije vitki mladi ljudje — stari od šestnajst do osemnajst let, za katere je Preston dejal, da so nerazdružljivi in da jim je ime Tom, Al in Harry. Vsi trije so imeli rumene lase svoje družine — Tom in Harry pa sta bila dvojčka.

„Ce boste ta dva razpoznali, boste znali več kot njuna družina!“ je dejal stari smeje.

„Vsekakor bom poizkusil!“ je odgovoril Rock.

„Ce ta dva držite narazen, znate več kot vsak drugi“, je menil stari smeje.

„Pa bom le poskusil“, je odgovoril Rock.

„Otroci — to je True Rock. Pod njegovim vodstvom boste postali dobri kovboji!“

Vsi trije so segli Rocku v roke.

„Vam je všeč moj konj?“ je vprašal Rock.

„Pa kakol!“ je odgovoril Al. „To je prvi konj, pri katerem bi razumel, da človek lahko postane konjski tat.“

Dvojčka sta svoje priznanje „Arabcu“ izrekla kar molče.

In potem je šlo naprej. Seniki so bili prenalozeni s senom in svežo travo. Rock je opazil tudi velike zaloge žita od prejšnjih let. Vozovi in konjska oprema so bili v najboljšem stanju. Na eni od teh je visela cela vrsta najodličnejših sedel. Od hlevov, ki so bili zdaj prazni, se je vlekla dolga, s plotom obita cesta proti livadam, kjer so hrkali konji in mukale krave s telički. Povsod je dišalo po živalih, senu in gnoju.

Tu sta kapital in trdo delo res ustvarila nekaj posebnega. Rock je svoje priznanje izrazil v navdušenem klicu:

„Ce bi jaz imel tako farmo, je ne bi zapustil niti za en dan!“

„Tudi jaz jo zapuščam le neradi!“ je suho odgovoril Preston.

„Koliko živali pa pravzaprav imate?“ je vprašal Rock ves radoveden.

27

„Se sam ne vem — Ash trdi, da najmanj desetisoč. Razdeljena je v tri črede: najmanjša se pase na travnikih tamle doli, druga je zgoraj na Sedlu, tretja na oni strani vrhov. Seveda se število stalno menja — včasih jih gre nekaj v izgubo, včasih pa se priklatijo sem tudi živali sosedov in se pomešajo z našimi.“

„Kdo pa je vaš najbližji sosed?“

„Nekaj veležvinorejcev, kot Dabb, Lincoln in Mesbitt“ — no, potem pa še nekaj manjših, ti pa so bolj tatovi živine kot žvinorejci.“

„So! Winter mi je pripovedoval, da ste tu vpeljali novo metodo“, se je pozanimal Rock, v resnici ves zavzet. „Vi živino prodajate predvsem zaklano?“

„Da... Se je pa tudi izplačalo, posebno ker je prevoz mesa cenejši in hitrejši. Živa žival se dobro proda le, če so dobre železniške zveze.“

„Razumem — toda klanje tudi ni lahko delo.“

„Mi, Prestonovi, se ne bojimo dela!... In da bi tu vse v redu teklo, sem zgoraj, tam, kjer je bil prej Slagle, postavil klavnico. Vse je treba pametno razdeliti, pa gre.“

„Le enega ne razumem: kako morete meso prevažati v takih množinah?“

„Imamo pesebne, velike dirne, ki jih vozijo konji. V poletni vročini pa prevažamo kar ponoči... Toda zdaj bo pač najbolje — da se malo uredite, predno gremo k mizi...“

Sonce je že zaplavalo v zaton, ko je Rock stopil iz poslopja, ki mu je bilo dodeljeno. Za trenutek je sedel na kamnito stopnico pred vrati, da je lahko svobodno med debli pred seboj opazoval vse lepote Sedla sončnega zahoda.

To je torej divja, romantična pokrajina, ki je bila tako slavna med kovboji južnega zahoda. O njej so kovboji govorili, kadar so se selili s svojega delovnega mesta kam drugam, ali kadar so taborili ob večernem ognju in če so čuvali črede. Oj, kolikokrat je bil sam povprašan v Teksasu o Sedlu sončnega zahoda in koliko je zmeraj sam sanjaril o njem! Prav takega je imel takrat pred očmi: višine, okrašene s cedrami, milje in milje daleč razprostrti travniki, na katerih se mirno pasejo črede...

TEDENSKA KRONIKA

OBSOJEN JE TATINSKI SKLADIŠNIK NA ZEL. POSTAJI SKOFJA LOKA

Pred okrožnim sodiščem v Ljubljani je bila 23. t. m. razprava proti 7 obtožencem, na kateri se je kot glavni zagovarjal Karel Babnik, skladiščnik na železniški postaji v Skofji Loki, ki ima na svoji vesti nad 48 tatvin in vrsto drugih kaznivih dejanj.

„Bolehal“ je namreč od 1947. leta dalje na odpiranju tujih paketov. Iz njih je kradel vse, kar mu je zadišalo. Na ta način je odšlo v njegovo „domače skladišče“, ki pa je imelo več „podružnic“ (na primer pri bratu Janku in pri Omanovi), precej parov čevljev, različnih kož, podplatov, sukanca, mla, moke, bombaža itd. Ze prej pa si je kot član gospodarske komisije OLO Skofja Loka pri popisovanju zaplenjenega premoženja tistih, ki so leta 1945. pobegnili, prisvojil precej tuje lastnine. Če bi vse te ukradene predmete zbrali, bi bilo vsega za bogato založeno komisijsko trgovino.

Karel Babnik je bil obsojen na 8 let, Danica Babnik na 2 leti in 6 mesecev strogega zapora, Janko Babnik na 1 leto in 2 meseca zapora, Draga Oman na 3 meseca pogojnega zapora. Jože Toni in Andrej Šimic pa sta bila oproščena.

TAT, TRGOVEC IN SE KAJ

Janez Sedej je bil dolgo „Ahasfer“ — brez stalnega bivališča, pa tudi stalne zaposlitve. Dobil si ga povsod, samo pri poštnem delu ne.

Pred nedavnim mu je Ana Viharnik iz Primskovega dovolila, da je pri njej očistil fižol, ki ga je ukradel Gusti Bitenčevi na Hujah. „V zahvalo“ za uslugo je Viharnikovi izmaknil kompletno konjsko opremo. Očiščeni fižol je shranil pri Tereziji Sifrer in ji za „obresti“ ukradel še vrečo krompirja. Ni mu zadostovalo, da je sam kradel. Nagovarjal je še druge in jih napeljeval k tatvini. Jožu Gabrščku, pleskarju pri „Projektu“ je ponujal 1000 din nagrade, če mu „preskrbi“ pocinkano pločevino. Po za- slugi poštenih in vestnih delavcev „Projekta“ mu nakana ni uspela.

Vinku Omeju, pečarju iz Stražišča je Sedej prodal za 5200 din 500 kg cementa, ki je last KZ Bitnje. Ta in drugi „odjemalci“ bi si lahko mislili, da si Sedej ni pridobil robe na pošten način. Upajmo, da ne bo pri „plačilu“ upoštevan samo tisti, ki je metal v vrečo, ampak tudi tisti, ki so vrečo držali.

Spominski dnevi

V decembru 1941 — Ljudska vstaja v Selški in Poljanski dolini, ki je preprečila selitev domačinov po okupatorju. — Drzen vdor partizanov v Skofjo Loko, kjer osvobodila iz zapora politične kaznjence.

3. decembra 1800 — Rojen dr. France Prešeren.

V decembru 1941 — Hudi boji gorenjskih partizanov v Poljanski dolini; padlo je 80 Nemcev, 70 je bilo ranjenih in uničena 2 avtobusa.

Dežurna služba

Od 1. decembra dalje skozi ves teden ima dežurno službo pri Svetu za zdravstvo mesta Kranja in Kranj-okolice dr. Ivan Vidmar, tel. 268. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Kino

„Storžič“ Kranj: 28. nov do 5. decembra ameriški barvni film „Skotska kri“; 29. in 30. nov. ter 2. decembra je ob 10. uri matinea. Predstave ob 14., 16., 18. in 20. uri. V ostalih dnevih so predstave ob 16., 18. in 20. uri. 29. in 30. novembra kratki risani filmi ob 8.30. uri. Vstopnina za mladino 11 din.

„Svoboda“ Stražišče: 27. do 29. nov. ameriški film „Njen otrok“; 30. nov. do 3. decembra angleški film „Hamlet“; 4. do 6. decembra ameriški film „Tarzan zmaguje“; 29. in 30. novembra matinea ameriškega barvnega filma „Skotska kri“ ob 9. in 13. uri. 2. decembra pa ob 9. uri.

Skofja Loka: 30. novembra do 2. decembra, ameriški film „Humoreska“.

Potujoči kino pri Okrajnem odboru OF Kamnik predvaja ameriški film „Tarzan zmaguje“. 1. decembra ob 19. uri in Krumperku; 2. dec. ob 15. uri v Krašnji, 2. dec. ob 18. uri v Prevojah; 4. dec. ob 19. uri v Bukovici; 5. dec. ob 19. uri v Duplici, 6. decembra ob 19. uri v Vodica, 7. decembra ob 19. uri v Radomljah.

Okrajna zveza kmečkih zadrug v Kranju

ZELI K PRAZNIKU 29. NOVEMBRA VSEM SVOJIM PODJETJEM, ZADRUŽNIM IN ZADRUŽNIKOM MNOGO USPEHOV PRI GRADITVI SOCIALIZMA

PLENUM OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA V KRANJU

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Franc Košir, seznanil Plenum z nalogami, ki jih je postavil pred naše sindikalne organizacije II. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije in nato analiziral delo krajevnih odborov sindikatov in sindikalnih podružnic. Medtem ko je KOS trgovskih, administrativnih in obrtnih delavcev pohvalil, je KOS tekstilcev grajal, ker je imel po občnem zboru le eno sejo, še manj pa je seveda sklical plenum. Kritiziral je tudi krajevni odbor usnarjev.

Razprava nato je pokazala, da upravni odbori sindikalnih podružnic niso niti sami, niti s članstvom dovolj prediskutirali sklepe II. kongresa, prav tako niso članstvu tolmačili novih gospodarskih uredb in predpisov. Plenum je ugotovil še, da je v naših sindikalnih podružnicah vse premalo odgovornosti za delo, saj padejo vsa bremena na rame predsednika ali tajnika.

Za izboljšanje in poživitev splošnega dela v sindikalnih podružnicah in krajevnih odborih sindikatov je plenum sprejel nekaj važnih sklepov. Utrdili bodo sindikalne podružnice in vaške aktivne, dosledno izvajali sklepe II. kongresa ZSJ in pomagali pri delu svetov državljanov. V času priprav na občne zbere OF in med njihovim potekom pa bodo člani sindikalnih podružnic Fronte v čim večjem številu pomagali.

Nove družine

V Kranju so se 25. novembra poročili: Konrad Sarabon, Tržič in Ivana Kristan, Kranj; Ciril Oman, Cegelnica in Ljudmila Konjar, Drulovka; Anton Novak in Ljudmila Drinovec, Strahinj; Vincenc Prevc, Selca in Matilda Pintar, Knape; Mihael Ovnik, Naklo in Marija Križnar, Senčur; Vinko Kovač, Golnik in Gabrijela Kalan, Poljane; Janez Potočnik, Nemilje in Angela Bertonec, Češnjica; Vincenc Jagodic, Zgoše in Franciška Pipan, Zapóge; Jernej Košnjek, Britof in Ivana Pfajfar, Struževo; Janez Krivec, Kranj in Marija Zorman, Cerklje. — Čestitamo!

Pred občnimi zbori osnovnih organizacij OF

V Predvoru je vaškim odbornikom OF in zastopnikom množičnih organizacij govoril 21. novembra Rajko Mali, okrajni frontni aktivist. Največ časa je posvetil pripravam na občne zbere OF. Da se s pomenom volitev seznanji čim več volivcev, bodo organizirali predavanja o gospodarskih vprašanjih, o odnosih države do delavcev in kmetov in podobno. Na sestanku bodo povabili tudi ministra za delo tov. Toneta Fajfarja in ljudskega poslanca Janeza Pora.

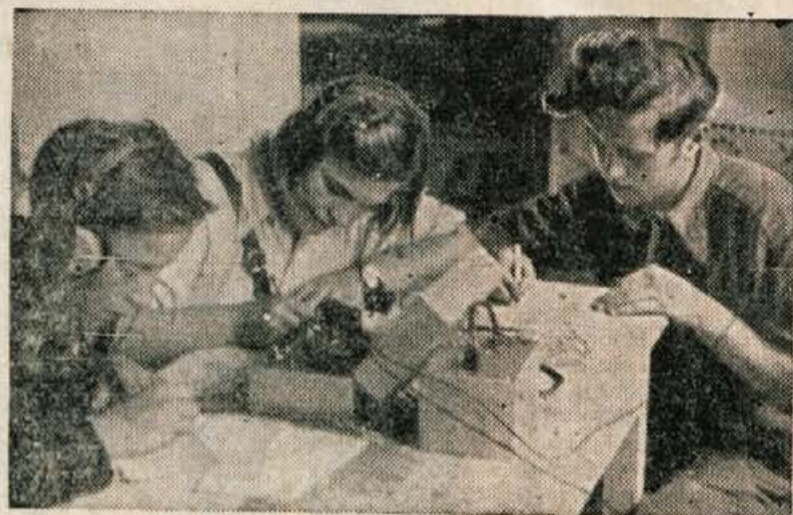
Kakor po drugih frontnih organizacijah, bodo poskušali tudi tu zbrati vso članarino do 30. novembra.

Odborniki so predlagali, naj bi se sedanjih sedem vaških odborov OF združilo v tri močnejše odbore. Predlog je bil sprejet, nakar so takoj izbrali volivne kandidate.

V Lešah bodo združili vse dosedanje

manjše odbore OF v dva obsejnejša. Na sestanku aktiva so že določili čas občnih zborov. Osvojili so predlog, da začnejo z izobraževalnim tečajem, ki bo poleg praktičnega dela obsegal tudi splošno izobraževalno snov.

Na Jezerskem so se frontovci pogovorili o sklepih Centralnega odbora LF v Beogradu. Pokazala se je potreba po ustanovitvi ljudske univerze in še posebej po študiju novih gospodarskih uredb. Vsak član OF bo opravil 20 ur prostovoljnega dela na gradbišču zadružnega ali gasilskega doma. Predvideli so tudi nabiralno akcijo za osemogletne v Domu v Predvoru. Frontovci bodo pomagali smučarskemu klubu pri izvedbi patrolnega tekmovanja v počastitev 10. letnice JA. Mislijo pa tudi že na „Novoletno jelko“.

V radijskih amaterskih klubih se vzgajajo bodoči strokovnjaki

Šport

KOROTAN : RUDAR 0:2 (0:2)

Kranj je bil v nedeljo pozorišče kvalifikacijske nogometne tekme med slovenskim prvakom Korotanom in bivšim članom II. zvezne lige — Rudarjem iz Trbovelj. Nobeno obeh moštev ni pokazalo tega, kar je 1500 gledalcev pričakovalo. Kranjčani so kljub premoči premaganj zapustili igrišče, kajti v napadu niso imeli niti enega moza, ki bi znal odlične situacije izkoristiti. Gostje niso pokazali ničesar, kar bi lahko pričakovali od zveznih nogometašev. Igralci „Rudarja“ so hitri, ostri strelci, kar pa je plod dvehletnega tekmovanja v zveznih ligah. Korotan pa je zopet pokazal hibe, ki so prišle do izraza zlasti pri streljanju na gol. Res je Korotan izsilil vrsto kotov, ki pa so vsi ostali neizkoriščeni.

Takoj po začetnem udarcu so hoteli Kranjčani izsiliti gol, zato so napadali z vsemi silami. Obramba Rudarja pa jim je vse poskuse spriti onemogočila. Do desete minute so domači gospodarili na igrišču, nato pa so vodstvo prevzeli gostje. Korotan po голу, ki ga je dal po 15. minuti Ameršek, igralec Rudarja, ni popustil, in vedno je ogrožal vrata gostov, vendar so šli vsi strelji vratarju v roke ali visoko čez mrežo. Drugi gol Rudarja tudi ni spravljal Kranjčanov v omahovanje. Dvakrat je imel Bajželj idealne prilike za doseg gola z dveh metrov, a obakrat je zgrešil. Samo enkrat se je hotela sreča nasmehnuti domačinom. S šestnajstih metrov dosojeni prosti strel je Brezar poslal v desni kot, vendar je Rudarjev vratar žogo v zadnjem trenutku lepo prestregel. Drugič pa je njegov ostri strel pogodil preko vrat. Proti koncu je tempo igre precej popustil, menda so se igralci zavedali, da je rezultat že postavljen in igra se je odvijala v glavnem po sredi igrišča. Pri izvajanju zadnjega kota v korist Korotana pa je najavil sodnik konec tekme.

Po tej tekmi je malo verjetno, da bo našemu moštvu uspelo premagati predstavnik črnege revirja v Trbovljah in to kar s 3:0, kar bi bilo za nadaljni plasman potrebno.

Mali oglasi

Preklicujem blok šte. 9912, izdan v komisijski trgovini Kranj. — Marija Ovnik, Primskovo 201.

19. novembra v Kranju izgubljeni moški dežnik naj pošten najditelj vrne na upravo lista.

Preklicujem veljavnost blokov, izdanih v „Zvezdi“ Kranj na ime Smuk, Kranjska gora 158 in Pirc, Gozd Martuljek

Prodajam nov bakren kotel za žganjekuho. Labore št. 36.

Oskrbnika za svoje konje išče Klub za konjski šport BOREC Kranj. Javiti se v trgovini Triglav II — Prešernova ul. Kranj. Zaželeni upokojenci in invalidi — ljubitelj konj.

„Kaj je vsega šofer kriv...“

To pesem bomo tako dolgo poslušali, dokler se ne bodo šoferji sami zganičili in na pristojnih mestih in pred vso javnostjo dokazali, da se ne-le prav tako pošteni državljanj in ljudje kakor vsi drugi, ampak da opravljajo svojo službo pogosto v najtežjih okoliščinah, ki jih drugi ne razumejo in jih zato tudi nepravilno ocenjujejo.

Oglejmo si samo ta-le slučaj: izkušen šofer vozi šeststokrat popravljeni kamion, ki je menjal že več vozačev in — kar je zelo važno — tudi več lastnikov. Na lepi, pregledni cesti v mestu, ko vozi s hitrostjo 30 km na uro — po prometnih pravilih je to dovoljeno — mu stopi pred avto ženska, ki hoče preko ceste. Pa ne pravokotno, skoraj v diagonali. Kaj naj stori šofer? Pritiska na nožno zavoro, vleče za ročno. Postavimo, da se mu je končno posrečilo zaviti v stran (lahko bi se zgodilo

Vse male oglase,

objave in reklame sprejema za kamniški okraj

Valentin Balantič — trafika — Kamnik

tudi drugače, kajti tudi po generalni reparaturi ni jamstva, da bo vozilo za določen čas res brezhibno, ker sta pač ročna in nožna zavora izrabljeni, novih pa ni mogoče dobiti). Šofer je ženico rešil, pri tem pa se je zaletel n. pr. v kostonj in tako vozilo poškodoval. Kdo bo sedaj poravnal škodo? Ali ne skrajno nepredvidna ženska? Kaj še! Kar po šoferju! Naj bo ta vsega kriv. Vsaj tako razberemo iz naših časopisov.

Krivice, ki so jih doživljali šoferji česlej, so jih končno pripravile tako daleč, da so ustanovili stanovsko strokovno organizacijo „Združenje šoferjev in avtomobilistov LRS“ s sedežem v Ljubljani na Miklošičevi 13 (tel. 29-67) v katero naj se vsak poklicni pa tudi amaterski šofer čimprej vpiše. Združenje jim bo pomagalo, da se pred javnostjo pokažejo taki, kakršni so. Za povezavo članstva in za njegovo strokovno izpopolnjevanje bo priredilo Združenje v kratkem strokovno dopolnilne tečaje in pričelo izdajati ilustrirano mesečno revijo.

„ZIMOPREJA“

Stražišče pri Kranju

nudi trgovski mreži in podjetjem žimo-volno za žimnice in tapeciranje po ugodnih cenah.

Z nenehnim tekmovanjem v dvigu kvalitete gumijevih izdelkov, z borbo za čim pestrejši asortiment,

z zadovoljivjo potreb industrije, prometa, kmetijstva in široke potrošnje hočemo doseči nove zmage!

Kolektiv tovarne gumijevih izdelkov

„SAVA“
v Kranju

ČESTITA K PRAZNIKU USTANOVITVE NASE DRŽAVE VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN VSEM SVOJIM ODJEMALCEM